

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

**ΑΠΟΦΑΣΗ
81/2015**

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 23 Απριλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Αντιπρόεδρος:** **Χριστίνα Μπουσουλέγκα**
2. Μέλη: Ευάγγελος Καραμανλής
Ιωάννα Κουλούρη
Δημήτριος Λουρίκας
Δημήτριος Σταθακόπουλος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Τσιάβου Στυλιανή

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Ερώτημα: Το υπ' αριθμ. πρωτ. έγγραφο - αίτημα 2229/13.02.2015 του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης "Άγιος Παύλος" το οποίο παρελήφθη από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων την 16.02.2015 (αρ. πρωτ. 735) όπως συμπληρώθηκε την 02.04.2015 με το υπ' αριθ. 1479 πρωτ. της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, ποσού 139.991,30 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2229/13.02.2015 έγγραφο – αίτημα του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης “Άγιος Παύλος” (εφεξής Νοσοκομείο), προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής Αρχή), το οποίο παρελήφθη στις 16.02.2015 και έλαβε αριθμ. εισερχ. 735, όπως αυτό συμπληρώθηκε, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Αρχής, με το με αριθμ. 3149/30.03.2015 έγγραφό του, το οποίο παρελήφθη στις 02.04.2015 και έλαβε αριθμ. πρωτ. εισ. 1479, το Νοσοκομείο αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, ποσού 131.991,30 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

1. Το αιτούν Νοσοκομείο απέστειλε με το υπ' αριθμ. 2229/13.02.2015 έγγραφο το εξεταζόμενο αίτημά του και συνυπέβαλε το υπ' αριθμ. Β4/2η ΣΥΝ/30.01.2015 (ΑΔΑ: Ω3ΓΑ469061-Χ1Λ) απόσπασμα πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, με το οποίο μεταξύ άλλων ελήφθη η απόφαση για προσφυγή στην διαπραγμάτευση για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, προϋπολογισμού 139.991,30 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, και την αποστολή του αιτήματος προς διαπραγμάτευση στην Αρχή για την παροχή σύμφωνης γνώμης “σύμφωνα με το ν. 4013/2011 όπως ισχύει και την κατευθυντήρια οδηγία 1/2013 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.”

2. Στα πλαίσια υλοποίησης του **Π.Π.Υ.Υ. 2011** και μετά τη διενέργεια δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού (υπ' αριθμ. 2011/004 διακήρυξη) υπεγράφη την 30.08.2012 μεταξύ του Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Άγιος Παύλος» και της εταιρείας “ISS FACILITIES SERVICES A.E.” η υπ' αριθμ. 01/2012 σύμβαση, αξίας 330.000,00€ συμπεριλαμβανομένου αναλογούντος Φ.Π.Α., για την παροχή υπηρεσίας καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου του Νοσοκομείου. Η ισχύς της ανωτέρω σύμβασης οριζόταν για χρονικό διάστημα ενός έτους, ήτοι έως 29.08.2013, με δικαίωμα τρίμηνης παράτασης εκ μέρους του Νοσοκομείου.

3. Μετά τη λήξη της ως άνω σύμβασης και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υπ' αριθμ. 3149/30.03.2015 έγγραφο παροχής διευκρινήσεων το Νοσοκομείο “*λαμβάνοντας υπόψη του το γεγονός ότι η υπηρεσία καθαριότητας καθίσταται υψίστης σημασίας προκειμένου για την εύρυθμη λειτουργία του, προχώρησε σε αλληπάλληλες διαπραγματεύσεις προκειμένου να καλυφθεί το απαιτούμενο χρονικό διάστημα έως ότου ολοκληρωθεί ο ενιαίος διαγωνισμός (σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ του έτους 2012) με φορέα το Π.Γ.Ν. Έβρου.*” Συγκεκριμένα:

Με την υπ' αριθμ. Β9/36η ΣΥΝ/30.08.2013 (ΑΔΑ: ΒΛ9Ξ469061-25Π) απόφαση του Δ.Σ. του Νοσοκομείου αποφασίστηκε α) η τρίμηνη παράταση της προαναφερόμενης σύμβασης, οποία έληγε την 29.08.2013 και β) η έγκριση διενέργειας τρίμηνης διαπραγμάτευσης δαπάνης 92.500,00€, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

4. Περαιτέρω με τις υπ' αριθμ. Δ10/η/ΣΥΝ/14.05.2014 (ΑΔΑ: ΒΙΦΧ469061-332) και Β2/3η/ΣΥΝ/30.05.2014 (ΑΔΑ:ΒΙΙ9469061-ΓΥΔ) αποφάσεις του Δ.Σ., το Νοσοκομείο προέβη σε

διαδικασία διενέργειας διαπραγμάτευσης για την ανάδειξη αναδόχου για “ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ” και σε εφαρμογή αυτών υπεγράφη την 30.05.2014 η υπ' αριθμ. 1/2014 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 145SYMV002140508) μεταξύ του Νοσοκομείου και της ήδη αναδόχου εταιρείας, με λήξη την 29.08.2014 και προϋπολογισθείσα δαπάνη 80.811,00€ με ΦΠΑ.

Τέλος, με τις υπ' με αριθμ. Β4/13η/ΣΥΝ/29.08.2014 και Δ14/14η/ΣΥΝ/10.09.2014 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου (ΑΔΑ: 74ΠΙ469061-ΘΟΓ και Ω22Σ469061-ΟΓ1 αντίστοιχα) εγκρίθηκε μεταξύ άλλων και η υπογραφή συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και ειδικότερα υπεγράφησαν με την ήδη πάροχο εταιρεία: α) η από 30.08.2014 σύμβαση με διάρκεια ενός μήνα και λήξη την 29.09.2014 με συμβατικό τίμημα 26.937,00 € με ΦΠΑ και β) η από 30.09.2014 σύμβαση με διάρκεια επτά μηνών λήξη την 29.04.2015 και με συμβατικό τίμημα 145.767,30 € με ΦΠΑ.

5. Στα πλαίσια υλοποίησης του **Π.Π.Υ.Υ. του έτους 2012** [το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3567/09.05.2012 (ΦΕΚ 1585/Β'/10.05.2012) Κ.Υ.Α.] εντάχθηκε η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας του Νοσοκομείου με προϋπολογισθείσα δαπάνη 370.000,00 €.

Στη συνέχεια και σε εφαρμογή της υπ' αριθμ. 5805/08.08.2012 Υ.Α. (ΦΕΚ 2309/Β/08.08.2012), με την οποία μεταξύ άλλων εξουσιοδοτήθηκαν οι Διοικητές των επτά (7) Υγειονομικών Περιφερειών να καθορίσουν τον φορέα διενέργειας για τις προμήθειες υλικών υπηρεσιών και φαρμάκων του ΠΠΥΥ 2012 πλην ορισμένων ειδών για λογαριασμό των Φορέων Υγείας αρμοδιότητάς τους, ο Διοικητής της 4ης Υ.ΠΕ. εξέδωσε την υπ' αριθμ. 799/10.12.2013 (ΑΔΑ:ΒΛΓΩΟΠ10-1ΕΛ) απόφασή του με θέμα “*Ορισμός φορέων διενέργειας ενιαίων διαγωνισμών των Νοσοκομείων σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ 2012 για το έτος 2013*”. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, ορίστηκε φορέας διενέργειας του ενιαίου διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των Νοσοκομείων της 4ης Υ.ΠΕ., μεταξύ αυτών δε και του αιτούντος Νοσοκομείου, το Π.Γ.Ν. Έβρου, με συνολικό ενδεικτικό προϋπολογισμό 10.160.288,08 €. Ωστόσο, με βάση τα στοιχεία του φακέλου, ο ενιαίος διαγωνισμός με φορέα διενέργειας το Νοσοκομείο Έβρου δεν διενεργήθηκε.

6. Με την υπ' αριθμ. 6311/29.11.2013 (ΦΕΚ 390/Β'/19.02.2014) Κ.Υ.Α. εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Προμηθειών, Υπηρεσιών και Φαρμάκων των Μονάδων Υγείας και Εποπτευόμενων Φορέων, έτους 2013 (εφεξής **Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013**), στο οποίο εντάχθηκε ο διαγωνισμός που αφορούσε στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας του Νοσοκομείου με προϋπολογισθείσα δαπάνη 297.963,65€ και κριτήριο κατακύρωσης τη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Σε εφαρμογή σχετικού εγγράφου της ΕΠΥ υπεβλήθη από το Νοσοκομείο αίτημα τροποποίησης του κριτηρίου κατακύρωσης του εν λόγω διαγωνισμού καθώς και αίτημα αλλαγής CPV και εγκρίθηκε τελικώς από την ΕΠΥ την 02.10.2014 (αλλαγή CPV από 90910000-9 σε 90911200-8 προκειμένου οι ενιαίοι διαγωνισμοί να έχουν κοινή κωδικοποίηση ανά CPV). Με την υπ' αριθμ. 973/01.12.2014 (ΑΔΑ: Ω2Β1469061-ΧΓΟ) Πράξη του Διοικητή ορίστηκε η Επιτροπή για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του εν θέματι διαγωνισμού, αλλά σύμφωνα με το έγγραφο παροχής διευκρινήσεων του Νοσοκομείου “*έως σήμερα δεν έχουν κατατεθεί προκειμένου να λάβουν έγκριση από τους αρμόδιους φορείς*”.

7. Ακολούθως ο Διοικητής της 4ης Υ.ΠΕ. Μακεδονίας και Θράκης εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1227/02.12.2014 απόφασή του, αναφορικά με τον ορισμό φορέων διενέργειας ενιαίων διαγωνισμών σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ έτους 2013, με την οποία ορίστηκε φορέας διενέργειας του ενιαίου διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των Νοσοκομείων της 4ης Υ.ΠΕ., μεταξύ αυτών δε και του αιτούντος Νοσοκομείου, το Π.Γ.Ν. Έβρου. Το Νοσοκομείο με το υπ' αριθμ. 1580/28.01.2015 έγγραφό του ζήτησε από το Π.Γ.Ν. Έβρου να διευκρινίσει το στάδιο στο οποίο βρισκόταν ο εν λόγω διαγωνισμός και σε απάντηση αυτού ο προαναφερόμενος φορέας διενέργειας, με το υπ' αριθμ. 2738/10.02.2015 έγγραφό του, ενημέρωσε ότι “*δεν έχει προκηρύξει*

τον εν λόγω διαγωνισμό σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ 2013, καθώς αυτός βρίσκεται στο στάδιο της αποστολής των τεχνικών προδιαγραφών προς έγκριση από την ΕΠΥ σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ 2012”.

8. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2053/25.04.2014 έγγραφό της, με θέμα «Εγκύκλιος για την προμήθεια υλικών, υπηρεσιών και φαρμάκων μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών του ΠΠΥΦΥ 2013», η ΕΠΥ σε εφαρμογή της με αριθμ. 29/21.03.2014 απόφασης της Ολομέλειάς της (θέμα 1ο), μεταξύ άλλων γνώρισε ότι «...η προμήθεια υλικών, υπηρεσιών και φαρμάκων για τα οποία δεν υπάρχει σύμβαση σε ισχύ, και για το μεσοδιάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών του ΠΠΥΦΥ 2013, θα πρέπει να γίνεται με τιμές σύμφωνες με το Παρατηρητήριο Τιμών (άρθρο 13 Ν. 3918/2011, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 14 του Ν. 4052/2013, και με τους παρακάτω τρόπους:

[...]

- Με τη διαδικασία της Διαπραγμάτευσης για προμήθειες προϋπολογισμού ως 207.000,00€ για συγκεκριμένες ποσότητες (όπως προβλέπονται στο Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013) και για ανώτατο χρονικό διάστημα 7 μηνών, εντός του οποίου θα ολοκληρωθούν οι διαγωνισμοί.

- Με την έγκριση της διαδικασίας της Διαπραγμάτευσης από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. για προμήθειες προϋπολογισμού άνω των 207.000,00€ σύμφωνα με τον Ν. 4013/2011 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και την κατευθυντήρια οδηγία 1/2013 τα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ:ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ)».

9. Με την υπ' αριθμ. 5804/24.11.2014 (ΦΕΚ 3261/Β'/04.12.2014) Κ.Υ.Α. εγκρίθηκε το **Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014**, στο οποίο και εντάχθηκε η παροχή των εν θέματι υπηρεσιών καθαριότητας προϋπολογισθείσας δαπάνης 260.000,00€ και κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή.

Με το υπ' αριθμ. 3421/16.03.2015 το Νοσοκομείο υπέβαλε στην 4η Υ.ΠΕ προς έγκριση αίτημα κατ' εξαίρεση εξουσιοδότησης διενέργειας του διαγωνισμού από το ίδιο. Στη συνέχεια με το υπ' αριθμ. πρωτ. 7023/18.03.2015 έγγραφό της 4ης Υ.ΠΕ. διαβιβάστηκε στα Νοσοκομεία ευθύνης της η υπ' αριθμ. 369/18.03.2015 απόφαση του διοικητή της, με την οποία ορίστηκε ως φορέας διενέργειας του διαγωνισμού ανάδειξης αναδόχου για υπηρεσίες παροχής καθαριότητας το κάθε νοσοκομείο χωριστά, σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ 2014, όπως ο διαγωνισμός εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3261/2014 ΚΥΑ.

10. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1769/03.02.2015 έγγραφό της, η 4η Υ.ΠΕ. διαβίβασε στα Νοσοκομεία ευθύνης της την υπ' αριθμ. 6784/30.12.2014 Υ.Α. (ΦΕΚ 3693/Β'/31.12.2014) με ημερομηνία κυκλοφορίας την 26.01.2015, για τον ορισμό φορέων διενέργειας για την υλοποίηση του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014. Στην ως άνω επιστολή σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην ως άνω Υ.Α., μεταξύ άλλων ορίστηκε ότι: «Α. Εξουσιοδοτούμε τους Διοικητές των επτά Υγειονομικών Περιφερειών, να καθορίσουν τον φορέα διενέργειας για τις προμήθειες υλικών και υπηρεσιών, του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014, για λογαριασμό των Φορέων Υγείας αρμοδιότητάς τους, με την προϋπόθεση ότι το 60% του συνολικού προϋπολογισμού του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014 ανά υγειονομική Περιφέρεια, θα πραγματοποιηθεί σε περιφερειακό επίπεδο. Δύναται η Ε.Π.Υ. να διενεργεί διαγωνισμούς, για λογαριασμό των Φορέων Υγείας, για όποια υλικά και υπηρεσίες επιλέξει, μετά από σχετική έγκριση του Υπουργού Υγείας. [...] Ε. Σε εφαρμογή του άρθρου 3 εδάφιο στ, περίπτωση ββ του Ν. 3580/2007 (Α' 134): 1. Παρατείνουμε το Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013, μέχρι 31.12.2015, ως προς την ολοκλήρωση των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων που εκκρεμούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3918/2011 (Α' 31), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 4052/2012 και την παρ. 2 του άρθρου 36 του Ν. 4238/2014 (Α' 38), σε συνδυασμό με τον Ν. 3871/2010 (Α' 141) και το Π.δ. 113/2010 (Α' 194), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν μέχρι την δημοσίευση της παρούσης απόφασης. 2. Από την δημοσίευση της παρούσης δεν δύναται να προκηρυσσονται διαγωνισμοί από το Π.Π.Υ.Φ.Υ 2013. 3. Παρατείνουμε το Π.Π.Υ.Υ. 2010 και 2011, μέχρι 30.06.2015, ως προς την ολοκλήρωση των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων που εκκρεμούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3918/2011 (Α' 31), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 4052/ 2012 και την παρ. 2 του άρθρου 36 του Ν.

4238/2014 (Α' 38), σε συνδυασμό με τον Ν. 3871/2010 (Α' 141) και το Π.δ. 113/2010 (Α' 194), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν μέχρι την δημοσίευση της παρούσης απόφασης.»

11. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3149/30.03.2015 έγγραφό του το Γ.Ν. Άγιος Παύλος γνώρισε στη Αρχή ότι: «[...] έως και σήμερα δεν μας έχουν αποσταλεί οδηγίες εκτέλεσης και εφαρμογής των διαγωνισμών σε εφαρμογή του Π.Π.Υ.Υ 2013 και 2014 και ως εκ τούτου εξακολουθεί να υφίσταται το γεγονός να πρέπει να αποστέλλονται οι τεχνικές προδιαγραφές των διαγωνισμών στο ΕΚΑΠΤΥ και με τη σειρά του να τις αποστέλλει στην ΕΠΥ προκειμένου να λάβουν έγκριση, διαδικασία η οποία χαρακτηρίζεται χρονοβόρα. [...]». Επίσης στο ίδιο έγγραφο επικαλείται “αλληπάλληλες προσπάθειες για τηλεφωνική επικοινωνία με το Π.Γ.Ν. Έβρου προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι τεχνικές προδιαγραφές του εν λόγω διαγωνισμού (ε εφαρμογή του ΠΠΥΥ 2012) έλαβαν έγκριση της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας και σε περίπτωση καταφατικής απάντησης όπως μας αποσταλούν προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στη σύνταξη της διακήρυξης του εν λόγω διαγωνισμού σε εφαρμογή του ΠΠΥΥ 2014 ούτως ώστε να επιτευχθεί η εκ νέου αποστολή τους στην ΕΠΥ ώστε να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος της διακήρυξης του εν λόγω διαγωνισμού [...]”

12. Κατόπιν των ανωτέρω, το Γ.Ν. Άγιος Παύλος απέστειλε στην Ε.Α.ΑΔΗ.ΣΥ αίτημα, στο οποίο επισυνάπτεται η απόφαση που έλαβε το Δ.Σ. του Νοσοκομείου κατά την 2^η/30.01.2015 συνεδρίαση (Θέμα Β4), για έγκριση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 133 παρ. 3.δ. του Ν. 4270/2014 προϋπολογιζόμενης δαπάνης 131.991,30€ συμπεριλαμβανομένου αναλογούντος Φ.Π.Α. (υπολογιζόμενο σε 107.311,62 χωρίς Φ.Π.Α.), για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών, εφόσον ληφθεί η σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

II. Νομικό πλαίσιο

13. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα:

«δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του Π.Δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του Π.Δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]»

14. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του Π.Δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει :

“Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV [...]”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του αριθμ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 134.000 και 207.000 ευρώ αντίστοιχα.

15. Το άρθρο 25 παρ. 1 περ. γ του ως άνω Π.Δ. ορίζει ότι :

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών:

[...]

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

16. Το άρθρο 133, παρ. 3 περίπτωση δ και παρ. 4 του Ν. 4270/2014, όπως ισχύει, ορίζουν τα ακόλουθα:

«3. Επιτρέπεται με έγκριση του αρμόδιου οργάνου η σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης:

[...] δ. στην περίπτωση που η έκτακτη και φανερά κατεπείγουσα ανάγκη, πλήρως αιτιολογημένη από την αρμόδια υπηρεσία, καθιστά αδύνατη την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τη διενέργεια διαγωνισμού με την προϋπόθεση ότι το επειγόν δεν θα απορρέει από δική της ευθύνη, [...]

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 ισχύουν ανάλογα και για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών ή έργων, σε συνδυασμό με τις ειδικές γι' αυτές ισχύουσες διατάξεις.»

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα του Γ.Ν. “Άγιος Παύλος” αφορά στην προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η οποία, αφενός λόγω αντικειμένου και αφετέρου λόγω της εκτιμώμενης αξίας, **όπως προκύπτει από την αξία των προς παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών του για επτά (7) μήνες, προϋπολογισμού 131.990,30€ συμπεριλαμβανομένου αναλογούντος Φ.Π.Α., αλλά και του συνολικού προϋπολογισμού του διαγωνισμού του Π.Π.Υ.Υ 2012, του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013 και Π.Π.Φ.Υ.Υ. 2014** αντίστοιχα, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πδ/τος 60/2007. Εξ' αυτού του λόγου **συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης** επί του εν λόγω αιτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

Μολονότι η αναθέτουσα αρχή δεν επικαλείται ρητά το άρθρο 25 παρ 1 περ. γ του ΠΔ 60/2007 για την εξέταση του αιτήματός της, ωστόσο αυτή προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης καθώς και από τον ισχυρισμό της ότι η ανάγκη για την παροχή των υπηρεσιών καθαριότητας των του Νοσοκομείου “*καθίσταται υψίστης σημασίας προκειμένου για την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου, η καθυστέρηση της οποίας θα δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα στην καθημερινή του λειτουργία και βλάβη στο αγαθό της Δημόσιας Υγείας*”.

18. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/EK να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του ως άνω π.δ/τος 60/2007, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή τεσσάρων σωρευτικών προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απροβλέπτου γεγονότος,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

20. Γίνεται δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008). Σύμφωνα δε και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14.)

21. Εν προκειμένω, το Γ.Ν. "Άγιος Παύλος" αιτείται την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για διάστημα επτά (7) μηνών προϋπολογιζόμενης δαπάνης 131.990,30€ συμπεριλαμβανομένου

αναλογούντος Φ.Π.Α. με την αιτιολογία ότι η ισχύουσα σύμβαση, κατόπιν της διενέργειας διαπραγμάτευσης, λήγει την 29.04.2015.

Ως προς την εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων της εφαρμοστέας διάταξης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Κατά τα αναφερόμενα στο σχετικό αίτημα της αναθέτουσας αρχής, η συμβατική διάρκεια της προηγούμενης σύμβασης, που είχε συναφθεί στο πλαίσιο υλοποίησης του Π.Π.Π.Υ. 2011, έληξε ήδη από 29.08.2013, ενώ στη συνέχεια το Νοσοκομείο ενέκρινε με την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας χρονικής διάρκειας ολίγων μηνών κάθε φορά, για να καλύψει τις ανάγκες του σε υπηρεσίες καθαριότητας. Η δε τελευταία σχετική σύμβαση έχει ημερομηνία έναρξης την 30.09.2014 και λήξης την 29.04.2015.

Το Νοσοκομείο επικαλείται την επιτακτική ανάγκη κάλυψης των υπηρεσιών καθαριότητας, καθόσον *«καθίσταται υψίστης σημασίας προκειμένου για την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου, η καθυστέρηση της οποίας θα δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα στην καθημερινή του λειτουργία και βλάβη στο αγαθό της Δημόσιας Υγείας»*.

Από το διδόμενο ιστορικό και την φύση του αντικειμένου του προς εξέταση αιτήματος προκύπτει τόσο η αναγκαιότητα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, όσο και ο κατεπείγων χαρακτήρας αυτής.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτου γεγονότος :

Από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου και τους εν γένει ισχυρισμούς του Νοσοκομείου συνάγονται ως λόγοι που συντέλεσαν στο να καταστούν οι ανάγκες του κατεπείγουσες τα κατωτέρω γεγονότα: Ότι ο σχετικός ενιαίος διαγωνισμός στο πλαίσιο υλοποίησης του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013 τελικώς δεν προκηρύχθηκε και δεν δύναται πλέον να προκηρυχθεί σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 6484/30.12.2014 Υ.Α. (ΦΕΚ 3693/Β'/31.12.2014 με ημερομηνία κυκλοφορίας την 26.01.2015) και ότι για το σχετικό διαγωνισμό στο πλαίσιο υλοποίησης του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014 ορίστηκε ως φορέας διενέργειας το ίδιο το Νοσοκομείο μόλις την 18.03.2015.

Από το παρατεθέν ιστορικό και τα εκτεθέντα σε αυτό πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι κατά το έτος 2014 και μετά την έγκριση του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013 στις 19.02.2014 γίνονταν ενέργειες σε κεντρικό επίπεδο για την επίσπευση σχετικού κεντρικού διαγωνισμού καθαριότητας (ενδεικτικά αλλαγή CPV και διαβούλευση επί τεχνικών θεμάτων). Επίσης, προκύπτει ότι η ΕΠΥ εξέδωσε εγκύκλιο (25.04.2014) για τις ενέργειες που έπρεπε να ακολουθήσουν οι φορείς της υγείας μέχρι την ολοκλήρωση του ενιαίου διαγωνισμού (κάλυψη αναγκών μέσω διαδικασιών διαπραγμάτευσης) και ότι τελικώς αρμόδιος για τη διενέργεια του διαγωνισμού φορέας ορίστηκε το Π.Γ.Ν. Έβρου (02.12.2014). Περαιτέρω, ότι με την από 30.12.2014 ΥΑ (που κυκλοφόρησε στο ΦΕΚ στις 26.01.2015) ορίστηκε ότι δεν δύναται από τη δημοσίευσή της να προκηρύσσονται διαγωνισμοί από το Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013, καθώς και ότι οι Διοικητές των επτά Υγειονομικών Περιφερειών θα καθορίσουν τους φορείς διενέργειας των διαγωνισμών για το Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014, που είχε εγκριθεί στις 04.12.2014. Τέλος, προκύπτει ότι στις 18.03.2015 ορίστηκε ως φορέας διενέργειας του διαγωνισμού για υπηρεσίες καθαριότητας στο πλαίσιο του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014 κάθε ένα νοσοκομείο ξεχωριστά.

Επομένως, κατά το διάστημα του 2014 το αιτούν Νοσοκομείο τελούσε υπό την δικαιολογημένη πεποίθηση ότι η εξασφάλιση αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του

θα πραγματοποιείται μέσω του ενιαίου διαγωνισμού είτε του Π.Π.Υ.Φ.Υ. του 2012 είτε του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013, ενώ οι εν ισχύ συμβάσεις του διαρκούσαν (σύμφωνα με την τελευταία ανάθεση) μέχρι τις 29.04.2015.

Με δεδομένα τα ανωτέρω, τα πραγματικά περιστατικά που καταλήγουν στην εγκατάλειψη της επιλογής διενέργειας ενιαίου διαγωνισμού μέσω του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013 και στην επίσπευση νέου μέσω του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014, δικαιολογούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καθώς συνιστούν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από το Νοσοκομείο σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης πείρας και λογικής για τη διενέργεια των διαγωνισμών και δεν αποδίδονται σε παραλείψεις ή έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής.

Πράγματι, παρά το ότι από τη φύση των προς ανάθεση υπηρεσιών (καθαριότητα) προκύπτει ότι η ανάγκη σύναψης σχετικών συμβάσεων είναι πάγια, διαρκής και επαναλαμβανόμενη, η αναθέτουσα αρχή δεσμεύεται ως προς τις ενέργειές της από το πλαίσιο ανάθεσης του ν. 3580/2007 και συμπράττει με άλλους φορείς (Υ.Πε., εκάστοτε φορείς διενέργειας ενιαίων διαγωνισμών, Υπουργείο Υγείας, Ε.Π.Υ.) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της. Στο πλαίσιο αυτό, η αρχή της ενότητας της Διοίκησης, σύμφωνα με την οποία η Διοίκηση πρέπει να αντιμετωπίζεται ενιαία, κατά τρόπο ώστε οι πράξεις κάθε διοικητικού οργάνου, ατομικού ή συλλογικού, να αποτελούν πράξεις μίας ενιαίας διοίκησης (πρβλ. ΟΛΣΤΕ 677/2005), δεν εξικνείται μέχρι του σημείου να αναιρεί την πιθανότητα ύπαρξης απρόβλεπτου κατά την ανωτέρω έννοια ερειδόμενου στις πράξεις, παραλείψεις ή καθυστερήσεις των λοιπών συμπραττόντων φορέων.

iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απρόβλεπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 περ. γ, θα πρέπει οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται το αιτούν νοσοκομείο να οφείλονται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια. Στην κρινόμενη υπόθεση, σύμφωνα με όσα εξετέθησαν ανωτέρω, η επικληθείσα επείγουσα ανάγκη συνδέεται αιτιωδώς με το απρόβλεπτο γεγονός της καθυστέρησης του ενιαίου διαγωνισμού, της εν τέλει μη συνέχισης του συγκεκριμένου ενιαίου σχεδιασμού και της μη έγκαιρης ολοκλήρωσης εκ μέρους του αιτούντος Νοσοκομείου του διαγωνισμού για την κάλυψη των αναγκών του, μετά την εξουσιοδότησή του να διενεργήσει τον σχετικό διαγωνισμό, παρά την επίδειξη επιμέλειας εκ μέρους του.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Από το διδόμενο ιστορικό προκύπτει ότι, μόλις έγινε γνωστό στο αιτούν Νοσοκομείο ότι δεν επρόκειτο να διενεργηθεί ενιαίος διαγωνισμός για τις υπηρεσίες καθαριότητας μέσω του Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2013 (με την από 30.12.2014 ΥΑ, που δημοσιεύθηκε στις 26.01.2015), αυτό απευθύνθηκε εγγράφως στο ΠΓΝ Έβρου (28.01.2015), ζητώντας να επιβεβαιώσει από τον ίδιο τον μέχρι τότε επισπεύδοντα τον ενιαίο διαγωνισμό φορέα την τύχη του διαγωνισμού αυτού. Στη συνέχεια, γνωρίζοντας ότι είχε πλέον εγκριθεί το Π.Π.Υ.Φ.Υ. 2014 αιτήθηκε την κατ'εξαιρέση εξουσιοδότηση του ίδιου να διενεργήσει το διαγωνισμό για τις υπηρεσίες καθαριότητας κατά το τμήμα που το αφορά (16.03.2015), όπως και εν τέλει αποφασίστηκε, στη συνέχεια δε επέσπευσε κατά το δυνατόν την έναρξη διενέργειας του διαγωνισμού αυτού.

(v) Ως προς την τήρηση του αναγκαίου μέτρου κατά την ανάθεση της υπό κρίση σύμβασης.

Το αίτημα αφορά την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, ποσού 139.991,30 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών, χρόνος ο οποίος κρίνεται κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας εύλογος για την ολοκλήρωση ανοιχτής διαγωνιστικής διαδικασίας εκ μέρους του Νοσοκομείου για την ανάθεση των υπηρεσιών αυτών. Σημειώνεται ότι είναι σκόπιμο να επανεξεταστεί η διοικητική πρακτική σύμφωνα με την οποία η τεχνική περιγραφή των συγκεκριμένων προς ανάθεση υπηρεσιών (υπηρεσίες καθαριότητας) υποβάλλεται προς έγκριση σε άλλα όργανα στο πλαίσιο του ν. 3580/2007.

22. Κατά συνέπεια, από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στην προαναφερόμενη διάταξη, **προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ',** ήτοι η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης που τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα μη απορρέοντα από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, που επικαλείται το αιτούν Νοσοκομείο προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με την επίκληση της εν λόγω διάταξης.

Κατά τη γνώμη, όμως, του μέλους κ. Ε. Καραμανλή, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25 παρ. 1 γ' του π.δ. 60/2007, καθώς το αιτούν Νοσοκομείο δεν επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια και προγραμματισμό για την κάλυψη των πάγιων αναγκών της καθαριότητας έγκαιρα, ήτοι κατά χρόνο που θα επέτρεπε τη διενέργεια διαγωνισμού και την ανάθεση πριν την 29.08.2013 (λήξη σύμβασης μετά από τον πιο πρόσφατο διαγωνισμό). Συγκεκριμένα, θα μπορούσε να είχε οχλήσει εγκαίρως την αρμόδια Υ.ΠΕ και να υποβάλει αίτημα εξαιρέσης και χορήγησης εξουσιοδότησης στο ίδιο για να διενεργήσει ανοικτό διαγωνισμό, κάτι που τελικά έπραξε την 16.03.2015 δίχως όμως να έχει προκηρύξει μέχρι και σήμερα τον σχετικό διαγωνισμό. Στο μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την 29.8.2013 μέχρι και σήμερα για την κάλυψη των αναγκών του ανέθεσε πέντε συμβάσεις καθαριότητας στην υφιστάμενη ανάδοχο, με την τελευταία σύμβαση να λήγει την 29.04.2015. Από τις συμβάσεις αυτές, μόνον η πρώτη τρίμηνης διάρκειας και δαπάνης 75.203€ χωρίς ΦΠΑ ανατέθηκε με νόμιμη διαδικασία ασκώντας το προβλεπόμενο στη αρχική σύμβαση δικαίωμα προαίρεσης. Οι υπόλοιπες τέσσερις διαδοχικές συμβάσεις συνολικής δαπάνης 338.110€ και διάρκειας δεκαεπτά μηνών, ανατέθηκαν χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού με διαπραγμάτευση με την ίδια ανάδοχο εταιρία, κατά παράβαση των κανόνων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου. Από το ιστορικό της εξέλιξης του συνόλου των διοικητικών καταστάσεων για την έγκριση και υλοποίηση των σχεδιαζόμενων συγκεντρωτικών αγορών ΠΠΥΦΥ των ετών 2012, 2013 και 2014, προκύπτει ένα δυσλειτουργικό έως και ατελές σύστημα (σχεδιαστικά, διαχειριστικά, οργανωτικά) το οποίο κρίνεται αναποτελεσματικό. Πλην όμως σε καμία περίπτωση, η εφαρμογή των διατάξεων για την υλοποίηση συγκεντρωτικών αγορών από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, δεν μπορεί να δημιουργεί αδιέξοδα που να καθιστούν την ικανοποίηση πάγιων αναγκών κατεπείγουσα και ακολούθως να χαρακτηρίζεται από την πρώτη στην σειρά μετέχουσα στις σχετικές διαδικασίες αναθέτουσα αρχή ως "απρόβλεπτο γεγονός" η οποία διοικητική καθυστέρηση ή δυσλειτουργία με τους λοιπούς εμπλεκόμενους (υπουργείο, κεντρικές αναθέτουσες, ΕΠΥ, ΕΚΑΠΤΥ κá). Τέλος η θεώρηση ότι τον αιτούν Νοσοκομείο μπορεί να διενεργεί διαδικασίες διαπραγμάτευσης δίχως την χορήγηση εξαιρέσής του από το πλαίσιο συγκεντρωτικών αγορών (ΠΠΥΦΥ), ενώ η σχετική εξαίρεση απαιτείται μόνον για τις ανοικτές διαδικασίες, αποτελεί στρέβλωση των σχετικών διοικητικών κανόνων, που ακολούθως μεθοδεύει την προσφυγή στις απ' ευθείας αναθέσεις, μια πρακτική που καταστρατηγεί τις σχετικές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου για την κατά προτεραιότητα προσφυγή σε ανοικτές διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις εφαρμοστέες και ερμηνευόμενες διατάξεις και με την επιφύλαξη της άσκησης των λοιπών αρμοδιοτήτων της, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά πλειοψηφία αποφασίζει:

Την αποδοχή του αιτήματος του Γ. Ν. Αγ. Παύλος και την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, ποσού 139.991,30 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα επτά (7) μηνών, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 23.04.2015

Θεωρήθηκε

Η Αντιπρόεδρος

Χριστίνα Μπουσουλέγκα